

Az ének - zene vizsga szerkezete és jellemzői 5-10. osztályig

A továbbhaladás feltétele: a javító vagy osztályozó vizsga mindkét összetevőjének el kell érnie az elégséges (2) szintet.

5. osztály

Király Katalin: MUZSIKÁLÓ NAGYVILÁG Ének-zene 5. tankönyv

Írásbeli

Az írásbeli vizsgán a tanulónak 45 perc alatt egy feladatsort kell megoldani a következő elemekből:

I. A magyar népzene:

- Új és régi stílusú népdalok éneklése és jellemzői.
- Népi hangszerek (duda, tekerő, cimbalom, citera).
- Hagyományok, szokások.

II. Elméleti ismeretek

- Ritmikai elemek: a tizenhatod értéke, írása, szünetjele, kis éles és nyújtott.
- ABC-s hangok neve a vonalrendszerben (G-kulcs).
- Hangközök: T1 – T4 – T5 – T8.
- Hétfokú hangsorok: Dúr – moll: 1b előjegyzéssel.

III. Zenetörténeti korok, ismeretek

- a középkor egyházi és világi zenéje (gregorián ének, trubadúr zene),
- a reneszánsz zenéje (motetta, madrigál, polifónia, homofónia, Palestrina, Lassus)
- a barokk muzsika (menüett, prelúdium, fuga, szvit, versenymű, opera, oratórium, kantáta, Purcell, Vivaldi, Bach, Händel, a barokk zenekar hangszerei, az orgona.)

IV. Zenefelismerés

Zeneművek (teljes vagy részletek)

- 1) Bach: h-moll szvit – badineri
- 2) Bárdos: Magos a rutafa
- 3) Bárdos: Régi táncdal
- 4) Egressy–Vörösmarty: Szózat
- 5) Händel: Júdás Makkabeus – Győzelmi dal
- 6) Josquin des Pres: Ave vera verginitas – Évszakköszöntő
- 7) Kodály: Kállai kettős
- 8) Kodály: Pünkösdlő
- 9) Purcell: Trombita - fanfár
- 10) Salve regina

Szóbeli

A tanuló tudja a dalt emlékezetből tisztán, érthető szövegkiejtéssel, pontos ritmusban elénekelni, majd tankönyvből szolmizálni.

Dalok

- 1) A csitári hegyek alatt
- 2) Bach: Parasztkantáta(felső szólam)
- 3) Bárdos: Régi táncdal
- 4) Bárdos: Rétre hívó
- 5) Csillagok, csillagok
- 6) Egressy–Vörösmarty: Szózat
- 7) Erdő, erdő, de magas a teteje
- 8) Győri kanász a dombon
- 9) Händel: Győzelmi dal
- 10) Kék ibolyácska
- 11) Már nyugosznak a völgyek
- 12) Megrakják a tüzet
- 13) Moniot d' Arras: Nyári ének
- 14) Salve Regina
- 15) Szőnyi: Postaváró

6. osztály

Király Katalin: MUZSIKÁLÓ NAGYVILÁG Ének-zene 6. tankönyv

Írásbeli

Az írásbeli vizsgán a tanulónak 45 perc alatt egy feladatsort kell megoldani a következő elemekből:

I. A magyar népzene:

- magyar népdalok és népszokások dallamai,
- Olsvai Imre és “Somogyország”; Békefi Antal és Vas megye,

II. Elméleti ismeretek

- a triola, felütés – AUFTAKT, csonka ütem,
- Módosítások: jelek: kereszt (#) felemel, bé (b) leszállít, feloldó (), hangok: megnevezése, kottázási módja,
- Dúr és moll hangsorok lejegyzése 1 # előjegyzéssel.
- Hangközök felismerése és megnevezése: Szekund (k2, N2,), terc (k3, N3)

III. Zenetörténeti korok, ismeretek

- a XVI. sz. zenéje: Tinódi Lantos Sebestyén, a lant,
- a kuruc kor zenéje: korabeli dalok és táncok, a tárogató
- a XVIII. sz. zenéje: A Bécsi klasszicizmus (A kor: megnevezése, jelentősége, formái (triós, szonáta), műfajai

(szonáta, vonósnégyes, szimfónia, klasszikus opera), zeneszerzői (Haydn, Mozart, Beethoven) és alkotásai

- Dinamikai jelek, meghatározások: crescendo, decrescendo, pianissimo (pp), piano (p), mezzoforte (mf) forte (f), fortissimo (ff).

- Zenei együttesek: vonósnégyes, szimfonikus zenekar.

IV. Zenefelismerés

Zeneművek (teljes vagy részletek)

- 1) Beethoven: D-dúr hegedűverseny
- 2) Beethoven: IX. szimfónia
- 3) Csínom Palkó

- 4) Egri históriának summája
- 5) Haydn: G-dúr szimfónia
- 6) Kodály Zoltán: Mátrai képek
- 7) Kodály: Ének Szent István királyhoz
- 8) Mozart : Requiem - lacrymosa
- 9) Mozart: Egy kis éji zene
- 10) Mozart: Varázsfuvola

Szóbeli

A tanuló tudja a dalt emlékezetből tisztán, érthető szövegkiejtéssel, pontos ritmusban elénekelni, majd tankönyvből szolmizálni.

Dalok

- 1) A jó lovas katonának
- 2) A Vidrócki híres nyája
- 3) Ah, hol vagy magyarok...
- 4) Beethoven: A mormotás fiú dala
- 5) Beethoven: Lángolj fel a lelkünkben
- 6) Csínom Palkó
- 7) Egri históriának summája
- 8) Haydn: Szerenád
- 9) Luca Panna
- 10) Madárka, madárka
- 11) Mozart: Bűvös csengettyű
- 12) Mozart: Vágyódás a tavasz után
- 13) Ősszel érik babám
- 14) Ti magyarok, már Istent imádjátok
- 15) Zöld buborkát megcsípte a hideg dér

7. osztály

Király Katalin: MUZSIKÁLÓ NAGYVILÁG Ének-zene 7. tankönyv

Írásbeli

Az írásbeli vizsgán a tanulónak 45 perc alatt egy feladatsort kell megoldani a következő elemekből:

I. A magyar népzene:

- a népdalgyűjtés,
- új és régi stílusú népdalok: dallami elemzése, szerkezeti felépítése, előadásmódjai.
- a ballada,

II. Elméleti ismeretek

- Hangközök: szext – (k6, N6,), szeptim (k7, N7,),
- Előjegyzések: 2 kereszt, 2 bé,
- Előadási jelek, zenei szakkifejezések.

III. Zenetörténeti korok, ismeretek

- A romantika kora: elnevezése, történelmi háttere, jellemző jegyei,
- műfajai: népies műdal, verbunkos, rapszódia, programzene, a romantikus dal, nemzeti opera,

– zeneszerzők: Erkel, Liszt, Schubert, Schumann, Mendelssohn, Brahms, Chopin, Dvořák, Smetana,

Csajkovszkij, Muszorgszkij, Verdi, Wagner,

IV. Zenefelismerés

Zeneművek (teljes vagy részletek)

- 1) Bartók: Magyar képek – Este a székelyeknél
- 2) Dvořák: e-moll (Új világ) szimfónia
- 3) Erkel: Bánk bán
- 4) Erkel: Hunyadi László
- 5) Kodály: Háry János
- 6) Liszt: XIV. magyar rapszódia
- 7) Liszt: XV. magyar rapszódia
- 8) Muszorgszkij: Egy kiállítás képei
- 9) Schubert: A-dúr zongoraötös
- 10) Schumann: A vidám földműves
- 11) Smetana: Moldva
- 12) Verdi: Aida
- 13) Verdi: Nabucco

Szóbeli

A tanuló tudja a dalt emlékezetből tisztán, érthető szövegkiejtéssel, pontos ritmusban elénekelni, majd tankönyvből szolmizálni.

Dalok

- 1) A csornai Hajas Gyula út
 - 2) Által mennék én a Tiszán
 - 3) Aranyosom / lengyel nd.
 - 4) Csajkovszkij: Altató (Szép csillagos...)
 - 5) Erkel: Meghalt a cselszövő
 - 6) Kun verbunk
 - 7) Liszt: Hajnalozó
 - 8) Magos a rutafa
 - 9) Most szép lenni katonának
 - 10) Sárgul már a fügefa levele
 - 11) Schubert: A pizstráng
 - 12) Schumann: A tavasz köszöntése
 - 13) Szerdahelyi: Magasan repül a daru
 - 14) Tisza partján mandulafa
 - 15) Verdi: Rabszolgák kórusa
8. osztály

Király Katalin: MUZSIKÁLÓ NAGYVILÁG Ének-zene 8. tankönyv

Írásbeli

Az írásbeli vizsgán a tanulónak 45 perc alatt egy feladatsort kell megoldani a következő elemekből:

I. A magyar népzene:

- Magyar és más népek zenéje, a magyar népzenei dialektusok,
- új és régi stílusú népdalok éneklése, elemzése, ostinato ritmussal történő kísérése,
- Bartók Béla élete, művei,
- Más népek népzenejének dalai és jellemzői.

II. Elméleti ismeretek

- Hangközök: prím, szekund, terc, kvárt, kvint, szext, szeptim, oktáv (T1, k2, N2, k3, N3, T4, T5, k6, N6, k7, N7, T8)
- Előjegyzések: 3 kereszt, 3 bé,
- Előadási jelek, zenei szakkifejezések.

III. Zenetörténeti korok, ismeretek

- A XX. század zenéje: dalok, énekes szemelvények,
- irányzatok: impresszionizmus, neoklasszicizmus, folklorizmus, elektronikus zene, dzsessz, könnyűzene,
- zeneszerzők: Bartók, Kodály, Weiner, Kurtág, Petrovics, Szokolay, Durkó, Kocsár, Orbán, Balassa, Pongrácz, Debussy, Ravel, Stravinszky, Honegger, Prokofjev, Hacsaturján, Britten, Penderecki, Gershwin, Beatles, Presley, Webber, Szőrényi

IV. Zenefelismerés

Zeneművek (teljes vagy részletek)

- 1) Bartók: Cantata profana
 - 2) Bartók: Cipósütés
 - 3) Bartók: Divertimento
 - 4) Bartók: Ne hagyj el,
 - 5) Bartók: Négy szlovák népdal
 - 6) Britten: Variációk és fuga egy Purcell-témára
 - 7) Debussy: Gyermekkuckó
 - 8) Gershwin: Kék rapszódia
 - 9) Kodály: Fölszállott a páva
 - 10) Kodály: Psalmus Hungaricus
 - 11) Orff: Carmina Burana – Tempus est iucundum
 - 12) Prokofjev: Klasszikus szimfónia 3. tétele
 - 13) Strauss: Kék Duna keringő
 - 14) Stravinsky: Petruska
 - 15) Szőrényi–Bródy: István, a király (részletek)
- Szóbeli

A tanuló tudja a dalt emlékezetből tisztán, érthető szövegkiejtéssel, pontos ritmusban elénekelni, majd tankönyvből szolmizálni.

Dalok

- 1) A citrusfa levelestől, ágastól
 - 2) A karádi faluvégen
 - 3) Bricskán járok
 - 4) Énekeljünk, énekeljünk
 - 5) Fornsete: Nyár kánon
 - 6) Fülemlészó (tatár nd.)
 - 7) Hazafelé (spirituálé)
 - 8) Mozart: Tavaszi dal (A-dúr szonáta)
 - 9) Pindaros: Óda
 - 10) Röpülj páva, röpülj
 - 11) Szóljon a duda már (szlovák nd.)
 - 12) Szörényi: Felkelt a mi napunk
 - 13) Vékony cérna, kömény mag (Nyitra)
9. osztály

Király Katalin: MUZSIKÁLÓ NAGYVILÁG Ének-zene 9. tankönyv

Király Katalin: MUZSIKÁLÓ NAGYVILÁG Ének-zene 9. munkafüzet

Írásbeli

Az írásbeli vizsgán a tanulónak 45 perc alatt egy feladatsort kell megoldani a következő elemekből:

I. Kulcsfogalmak/ fogalmak:

– Népzene: ballada, jaj-nóta, sirató; egyházzene (zsoltár, korál, népének); világi zene (trubadúrének), dal

(népdal, műdal, egyházi és világi dal, reneszánsz kórusdal).

– Zenei szerkesztésmód (egyszólamú dallamalkotás, homofónia, polifónia).

– Metrumfajta (egyszerű, összetett, aszimmetrikus), szabályos és szabálytalan hangsúlyozás. Prozódia.

Hármashangzatok.

- Partitúra.
- Népzene – műzene, világi zene – egyházzene, komolyzene.
- Stílusjegy, műfaj.

III. Zenetörténeti korok, ismeretek

- Középkor és reneszánsz – az egyszólamúságból a többszólamúság első virágkoráig (gregorián, reneszánsz

műfajok: motetta, madrigál).

- Barokk hangszeres műfajok és az opera kialakulása (basso continuo, monódia, fúga, korál, passió, concerto)

- XVII–XVIII. századi magyar műzene (Kájoni-kódex, Lócsei kézirat, Vietórisz-kódex anyagából).

- Bécsi klasszika – a klasszikus zenei formák és műfajok (szonáta elvű formai építkezés, kamarazene,

szimfónia, opera buffa), Haydn, Mozart, Beethoven.

IV. Zenefelismerés

Zeneművek (teljes vagy részletek)

- 1) Bach: F-dúr II. Branderburgi verseny
- 2) Bach: h-moll szvit
- 3) Bakfark Bálint: f-moll fantázia
- 4) Beethoven: IX. szimfónia – Örömóda
- 5) Beethoven: V. (Sors) szimfónia
- 6) Händel: Vízizene - Menüett
- 7) Händel: Messiás – Halleluja
- 8) Haydn: G-dúr (Oxford) szimfónia
- 9) Jousquin des Pres: Ave vera verginitas
- 10) Mozart: Figaro házassága

Szóbeli

A tanuló tudja a dalt részben kottából, részben emlékezetből kifejezően tisztán, érthető szövegkiejtéssel, pontos

ritmusban elénekelni, majd tankönyvből szolmizálni.

Dalok

- 1) Bach: A fényes Istenarcot
- 2) Bach: Ha köd lepi be a tájat
- 3) Beethoven: Örömóda
- 4) Beethoven: Te szép hazám – Szeretlek
- 5) Gloria Patri et Filio
- 6) Händel: Szép hársfalomb
- 7) Haydn: Egykedvűség
- 8) Haydn: Szép nyári reggel
- 9) Hej, rozmaring, rozmaring
- 10) Magos kösziklának
- 11) Mozart: A fonó lányka
- 12) Pindaros: Óda
- 13) Szeikilosz sírverse
- 14) Szivárvány havasán
- 15) Ut quen laxis 10. osztály

Király Katalin: MUZSIKÁLÓ NAGYVILÁG Ének-zene 10. tankönyv

Király Katalin: MUZSIKÁLÓ NAGYVILÁG Ének-zene 10. munkafüzet

Írásbeli

Az írásbeli vizsgán a tanulónak 45 perc alatt egy feladatsort kell megoldani a következő elemekből:

I. Kulcsfogalmak/ fogalmak:

– Népzene: ballada, jaj-nóta, sirató, népies műdal, verbunk, csárdás; egyházzene (spirituálé); világi zene

(ungaresca), dal (népdal, műdal, egyházi és világi dal, romantikus dal, szórakoztató zenei dal).

– Zenei szerkesztésmód (egyszólamú dallamalkotás, homofónia, polifónia).

III. Zenetörténeti korok, ismeretek

– Bihari János, Lavotta János és Csermák Antal verbunkos zenéje.

– Romantika – dalciklus, hangszeres előadási darabok, opera és zenedráma (nemzeti jelleg a zenében, hangszeres

virtuozitás, az érzelmek szélsőséges megjelenítése, miniatűr kompozíciók és monumentalitás – formai és dallami

jellemzők: szabad formák, kromatikus dallamalkotás, díszítés).

– A századforduló és a XX. század zenéje – a stílusegység felbomlása, új zenei irányzatok (impresszionizmus,

verizmus, dodekafónia, avantgárd, experimentális zene, expresszionizmus, elektronikus zene).

– Korunk zenéje a második világháborútól napjainkig: a jazz fontosabb műfajai a kezdetektől napjainkig, a beat és

a klasszikus rock, a világzene, a zenés színház – rockopera, a szórakoztató zene műfajai, filmzene és alkalmazott

zene, a mai populáris zene irányzatai.

IV. Zenefelismerés

Zeneművek (teljes vagy részletek)

1) Bartók: Concerto – II./IV. tétel

2) Bernstein: West Side Story - America

3) Erkel: Bánk bán - Keserű bordal/ Hazám, hazám

4) Gershwin: Kék rapszódia

5) Kodály: Psalmus Hungaricus

6) Liszt: Les Preludes

7) Muszorgszkij: Egy kiállítás képei- Séta(Promenade)/ Tuileriák/ Csibék tánca/Baba Jaga/ Gnóm

8) Orff: Carmina Burana - Fortuna/ Tempus est iucundum

9) Ravel: Bolero

10) Verdi: Nabucco – Rabszolgák kórusa

Szóbeli

A tanuló tudja a dalt részben kottából, részben emlékezetből kifejezően tisztán, érthető szövegkiejtéssel, pontos

ritmusban elénekelni, majd tankönyvből szolmizálni.

Dalok

1) A dudari utca

2) Bartók: Madárdal

3) Báta vize zihog...

4) Bernstein: Amerika

5) Buga Jakab éneke

6) Cserebogár, sárga cserebogár

7) Erkel: Szép örömkönny ragyogása (Bánk bán)

8) Folyik a víz (mari-cseremiszi népdal)

9) Földiekkel játszó égi tünemény

10) Gershwin: Swane

11) Hol jártál az éjjel...

12) Honegger: Trimazo

13) Kodály – Vörösmarty: Hirhedett zenésze e világnak

14) Kodály: Nausikaa

15) Ó, én édes jó istenem

16) Orbán György: A Paprikajancsi szerenádja

- 17) Schubert: A muzsikához
- 18) Schumann: Nyári csend
- 19) Tölgyes bucka tövibe (szlovák népdal)
- 20) Verdi: Lacrymos 12. osztály

A vizsga szerkezete és jellemzői:

- Szóbeli vizsga
- Időtartama: 5 perc
- Aránya az értékelésben: 100 %
- Felkészülési idő: 5 perc
- A vizsga értékelése: 25% elérésétől adható meg a „részt vett” értékelés.

Szóbeli

A tanuló tudja a dalt emlékezetből tisztán, érthető szövegkiejtéssel, pontos ritmusban elénekelni.

Dalok

- 1) Azért vannak a jó barátok
- 2) Búcsú az iskolától
- 3) Búcsú perce int
- 4) Egyszer véget ér...
- 5) Elindultam szép hazámból
- 6) Elmegyek, elmegyek (népdal)
- 7) Emlékezés
- 8) Erdőkön mezőkön járó
- 9) Erdőkön mezőkön járó
- 10) És mi arra születtünk
- 11) Gaudeamus igitur

- 12) Húsz év múlva
- 13) Ilyenek voltunk
- 14) Kell még egy szó
- 15) Ma reggel útnak indulunk
- 16) Múlnak a gyermekévek
- 17) Régi mesékre emlékszel-e még?
- 18) Tábortűz